

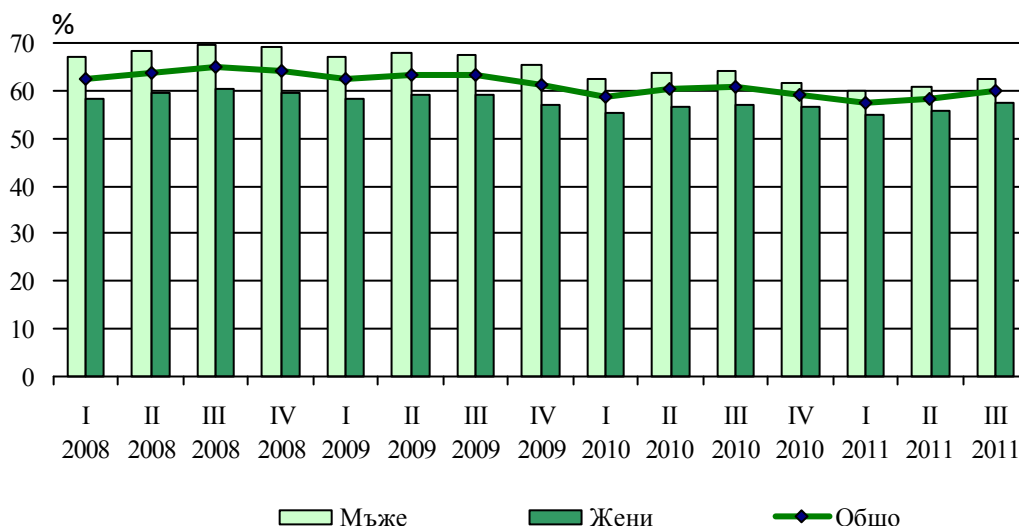
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ТРЕТОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2011 ГОДИНА

1. Основни показатели за икономическата активност и заетостта на населението на възраст 15 - 64 навършени години

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт Наблюдение на работната сила през третото тримесечие на 2011 г. **икономически активното население в страната на възраст 15 - 64 навършени години** е 3 317.3 хиляди. Коэффициентът на икономическа активност е 66.8%, като в сравнение с третото тримесечие на 2010 г. е с 0.3 пункта по-нисък. При мъжете коэффициентът на икономическа активност намалява с 1.1 пункта, а при жените се увеличава с 0.4 пункта, като достига съответно 70.3% за мъжете и 63.2% за жените.

През третото тримесечие на 2011 г. **коэффициентът на заетост на населението на възраст 15 - 64 навършени години** е 59.9% - съответно 62.4% за мъжете и 57.3% за жените. В сравнение със същия период на 2010 г. коэффициентът на заетост (15 - 64 навършени години) намалява с 0.7 пункта, като намаление се наблюдава само при мъжете - с 1.7 пункта.

Фиг. 1. Коэффициент на заетост (15 - 64 навършени години) по пол и тримесечия

През периода трето тримесечие 2010 - трето тримесечие 2011 г. **коэффициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години** (показател, включен в стратегия „Европа 2020“) намалява с 1.0 пункт и достига 65.4% - съответно 68.3% за мъжете и 62.6% за жените, като при жените стойността на коефициента се запазва същата както през съответното тримесечие на 2010 година.

През третото тримесечие на 2011 г. **коэффициентът на заетост за възрастовата група 55 - 64 навършени години** е 44.2%, като в сравнение с третото тримесечие на 2010 г. нараства с 1.2 пункта. Увеличение се наблюдава при мъжете - с 0.6 пункта, а при жените - с 1.6 пункта, като коефициентите на заетост за тази възрастова група достигат съответно 50.2% за мъжете и 38.9% за жените.

През третото тримесечие на 2011 г. **икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години** са 1 652.2 хил., или 33.2% от населението в същата възрастова група. От тях 736.8 хил. са мъже и 915.4 хил. са жени, а коефициентите на икономическа неактивност по пол са съответно 29.7 и 36.8%.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 229.9 хил. (131.2 хил. мъже и 98.7 хил. жени). В сравнение със същото тримесечие на 2010 г. техният брой е с 10.4 хил. по-голям, като увеличението се дължи изцяло на мъжете.

2. Основни характеристики на зетите лица на 15 и повече навършени години

През третото тримесечие на 2011 г. **общият брой на зетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 3 018.3 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 46.6%. В сравнение със същия период на 2010 г. броят им намалява с 85.9 хил., или с 2.8%, а относителният им дял - с 0.9 пункта. Броят на зетите мъже намалява с 3.7%, достигайки 1 577.8 хиляди. Зетите жени са 1 440.5 хил., или с 1.7% по-малко от тези през третото тримесечие на 2010 година.

По образование зетите лица са съответно: с висше - 820.3 хил. (27.2%), със средно - 1 846.8 хил. (61.2%), и с основно или по-ниско - 351.2 хиляди (11.6%). През периода трето тримесечие 2010 - трето тримесечие 2011 г. най-съществено е намалението в броя на зетите лица с основно или по-ниско образование - с 11.4%.

От всички зети лица на възраст 15 и повече навършени години 3.6% са работодатели, 7.8% - самостоятелно зети (ненаемащи работна ръка), 87.6% - наети лица, и 1.0% - неплатени семейни работници. В сравнение с третото тримесечие на 2010 г. намаляват зетите от всички посочени категории, като в процентно изражение най-голямо е намалението на работодателите - с 12.2%. От наетите лица 1 936.4 хил. (73.2%), работят в частния сектор, а 707.2 хил. (26.8%) - в обществения. Делът на жените от наетите в частния сектор е 46.0%, а от наетите в обществения - 58.1%.

През третото тримесечие на 2011 г. в сектора на услугите работят 1 841.9 хил., или 61.0% от всички зети лица, в индустрията - 957.9 хил., или 31.7%, а в селското и горското стопанство - 218.5 хил., или 7.2%. В сравнение с третото тримесечие на 2010 г. най-голям спад в броя на зетите се наблюдава в индустрията - с 5.6%.

3. Безработица

През третото тримесечие на 2011 г. **безработните лица** в страната са 343.0 хил., а коефициентът на безработица - 10.2%. В сравнение със същото тримесечие на 2010 г. броят на безработните лица се увеличава с 16.4 хил. (5.0%), а коефициентът на безработица - с 0.7 пункта. За посочения период коефициентът на безработица се увеличава с 1.0 пункт при мъжете и с 0.4 пункта при жените, като през третото тримесечие на 2011 г. безработицата при мъжете (11.1%) е с близо 2.0 пункта по-висока отколкото при жените (9.2%).

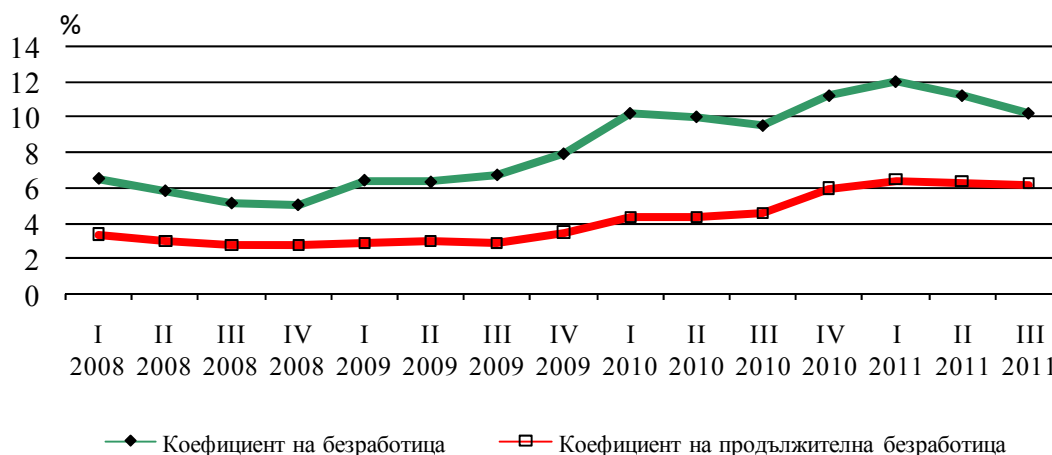
През третото тримесечие на 2011 г. броят на безработните младежи (15 - 24 навършени години) е 59.6 хил. при 61.5 хил. през съответното тримесечие на 2010 година.

Коефициентът на младежка безработица е 23.3% - съответно 22.9% при мъжете и 23.9% при жените.

Между третото тримесечие на 2010 г. и третото тримесечие на 2011 г. броят на **продължително безработните лица** нараства с близо една трета и достига 207.0 хил., докато броят на **лицата с продължителност на безработицата, по-малка от една година** (136.0 хил.), намалява с 20.3%. Коефициентът на продължителна безработица се увеличава с 1.7 пункта и достига 6.2% през третото тримесечие на 2011 година. По пол увеличението на този коефициент е с 1.9 пункта при мъжете и с 1.2 пункта при жените, като неговите стойности са съответно 6.9% за мъжете и 5.3% за жените.

През третото тримесечие на 2011 г. 280.4 хил., или 81.8% от общия брой на безработните лица са имали предишна работа, а 62.6 хил., или 18.2% търсят първа работа.

Фиг. 2. Коефициент на безработица и коефициент на продължителна безработица по тримесечия

Методологични бележки

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;
- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;
- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителен дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителен дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

Разпределението на лицата по класове професии е извършено в съответствие с Националната класификация на професиите и длъжностите - 2011 (в сила от 1 януари 2011 г.), съвместима с Международната стандартна класификация на професиите - ISCO '08.

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2010 година.

Както при всяко извадково наблюдение данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през третото тримесечие на 2011 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.4%;
- общ брой на безработните лица - 3.8%;
- коефициент на безработица - 3.5%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни от Наблюдението на работната сила могат да се намерят на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда”, Наблюдение на работната сила.

ПРИЛОЖЕНИЕ
Таблица 1
**Основни показатели за икономическата активност на населението през
третото тримесечие на 2010 и 2011 година**

	III триме- сечие 2010	III триме- сечие 2011	Изменение (III трим. 2011 минус III трим. 2010)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	67.1	66.8	-0.3
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3104.2	3 018.3	-85.9
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	3061.6	2 975.3	-86.3
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	225.7	196.4	-29.3
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	3042.7	2961.0	-81.7
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	417.7	420.6	2.9
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	47.5	46.6	-0.9
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	60.6	59.9	-0.7
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	24.2	22.0	-2.2
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	66.4	65.4	-1.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	43.0	44.2	1.2
Безработни лица - общо - хиляди	326.6	343.0	16.4
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	324.6	342.0	17.4
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	61.5	59.6	-0.4
Коефициент на безработица - %	9.5	10.2	0.7
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	9.6	10.3	0.7
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	21.4	23.3	1.9
Коефициент на продължителна безработица - %	4.5	6.2	1.7
Обезкуражени лица - общо - хиляди	221.5	232.5	11.0
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	219.5	229.9	10.4

Таблица 1

**Основни показатели за икономическата активност на населението през
третото тримесечие на 2010 и 2011 година**

(Продължение)

	III триме- сечие 2010	III триме- сечие 2011	Изменение (III трим. 2011 минус III трим. 2010)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	71.4	70.3	-1.1
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1638.7	1 577.8	-60.9
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1610.2	1 549.1	-61.1
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	132.6	117.7	-14.9
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1597.9	1540.2	-57.7
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	222.9	223.4	0.5
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	52.3	50.9	-1.4
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	64.1	62.4	-1.7
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	27.7	25.8	-1.9
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	70.2	68.3	-1.9
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	49.6	50.2	0.6
Безработни лица - общо - хиляди	184.9	196.4	11.5
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	183.5	195.8	12.3
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	34.8	34.9	0.1
Коефициент на безработица - %	10.1	11.1	1.0
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	10.2	11.2	1.0
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	20.8	22.9	2.1
Коефициент на продължителна безработица - %	5.0	6.9	1.9
Обезкуражени лица - общо - хиляди	119.1	133.2	14.1
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	117.9	131.2	13.3

Таблица 1

Основни показатели за икономическата активност на населението през третото тримесечие на 2010 и 2011 година

(Продължение и край)

	III тримесечие 2010	III тримесечие 2011	Изменение (III трим. 2011 минус III трим. 2010)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	62.8	63.2	0.4
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1465.5	1 440.5	-25.0
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1451.4	1 426.2	-25.2
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	93.1	78.7	-14.4
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1444.8	1420.8	-24.0
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	194.8	197.2	2.4
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	43.0	42.7	-0.3
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	57.2	57.3	0.1
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	20.5	18.1	-2.4
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	62.6	62.6	0.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	37.3	38.9	1.6
Безработни лица - общо - хиляди	141.7	146.7	5.0
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	141.0	146.2	5.2
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	26.7	24.7	-2.0
Коефициент на безработица - %	8.8	9.2	0.4
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	8.9	9.3	0.4
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	22.3	23.9	1.6
Коефициент на продължителна безработица - %	4.1	5.3	1.2
Обезкуражени лица - общо - хиляди	102.5	99.3	-3.2
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	101.6	98.7	-2.9